

فصل چهارم : نحوه رسیدگی

الف: دریافت گزارش ها و شکایات

ماده ۱-۴: گزارشات و شکایات پژوهشی باید بصورت مکتوب به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات پژوهشی ارسال شود.

تبصره ۱ : گزارش و ادعای اولیه می تواند بدون نام صورت گیرد ولی در صورت اعلام رییس هیأت مبنی بر احتمال ورود شکایت مذکور و شروع بررسی گزارش دهنده باید اطلاعات و یا گزارش خود را با ذکر مشخصات خود در اختیار رییس هیات بررسی و تحقیق تخلفات پژوهشی قرار دهد. در صورت تصمیم به بررسی و تحقیق باید مشخصات مدعی علیه و مدعی معلوم باشد و متن گزارش حاوی اطلاعات زیر باشد:

۱. مشخصات کامل مدعی و اطلاعات لازم جهت تماس
۲. توصیف تخلف
۳. شواهد و مستندات
۴. نام و اطلاعات تماس (شامل نشانی محل کار و زندگی و شماره تماس) مربوط به مدعا علیه
۵. نام و مشخصات شهود(در صورت وجود)
۶. امضا

تبصره ۲: در صورتیکه مدعی از ارائه اطلاعات لازم خود داری کند ولی موضوع به تشخیص رییس هیأت مهم باشد، رییس هیات می تواند بررسی و تحقیق را ادامه می دهد .

ماده ۲-۴: دبیر خانه هیات رسیدگی به تخلفات پژوهشی باید برای هر گزارش واصله یک پرونده تشکیل داده و تمام مدارک مربوطه را ضمیمه گزارش رسیده نماید. شکایات واصله محرمانه بوده و باید شرایطی ایجاد شود که حد اعلاى محرمانگی تا انتهای رسیدگی حفظ شود.

ب: تصمیم گیری توسط هیات تخلفات پژوهشی

ماده ۳-۴: رییس هیأت بررسی و تحقیق با بررسی گزارش و یا اعتراض رسیده بلافاصله هیأت بررسی و تحقیق را با انتخاب دو عضو دیگر تشکیل می دهد . در صورت تصمیم به عدم رسیدگی باید دلایل تصمیم خود را مکتوب نموده در پرونده مربوطه بایگانی کند. این تصمیم به مدعی اطلاع داده می شود

ماده ۴-۴: پس از دریافت اولیه اظهارات و بررسی آن، در صورتی که موضوع گزارش مربوطه به به ضرر و خطر به همکاران، محیط پژوهش، بیماران و حیوانات آزمایشگاهی و غیره شود (بند ۱۱ اصل ۶)، رئیس هیات بررسی و تحقیق باید با مداخله فوری اقدامات لازم را صورت بخشد (شامل توقف روند انجام کار) و گزارش مربوطه را به هیات مرکزی ارسال نماید.

ماده ۴-۵: در صورتی که تصمیم بر عدم رسیدگی بود مدعی میتواند دلایل عدم رسیدگی را جویا شود و در صورت وجود مدارک جدیدی ارائه کند.

ماده ۴-۶: رسیدگی به پرونده در محلی صورت خواهد گرفت که تخلف در آن صورت گرفته است. تبصره ۱: رئیس هیات حداکثر ظرف مدت ۲ هفته از رسیدن ادعا باید تصمیم به شروع رسیدگی یا رد شکایت را اتخاذ نماید.

ج: بررسی و تحقیق

ماده ۴-۷: رئیس هیات بررسی و تحقیق پس از تصمیم مبنی بر ادامه رسیدگی، هیات بررسی را تشکیل داده و اعضای آنرا تعیین می کند.

تبصره ۱: با تشکیل هیات بررسی و تحقیق، مدعی و مدعا علیه باید از وجود پرونده و مرحله رسیدگی و مشخصات اعضای هیات بررسی مطلع شوند.

تبصره ۲: در صورتیکه مدعی یا مدعا علیه در هر مرحله از رسیدگی با ارائه مدارک کافی وجود هر گونه تعارض منافع با هر یک از اعضای هیات بررسی را به اثبات برسانند رئیس هیات بررسی و تحقیق باید اقدام لازم را انجام دهد. در غیر اینصورت دلایل عدم تغییر در ترکیب اعضا و اعتراض مذکور باید ضمیمه پرونده شده و در گزارش ها به آن اشاره شود.

ماده ۴-۸: هیات بررسی و تحقیق، گزارش رسیده و شواهد و مدارک مرتبط را به دقت ارزیابی می نماید و حداقل یکبار با مدعی و مدعا علیه جداگانه مصاحبه می کند. گزارش هیات بررسی و تحقیق با امضای همه اعضا و درج نظرات مدعی علیه و مدعی و نظر نهایی هیات ارسال می گردد.

ماده ۴-۹: مدعی و مدعا علیه باید با هیات بررسی و تحقیق همکاری کامل نموده و نسبت به سوالات مربوط به پرونده پاسخ مناسب ارائه دهند. گزارش تمام مذاکراتی که با آنها و شهود صورت می گیرد باید ضمیمه پرونده شود.

ماده ۴-۱۰: در طول بررسی و تحقیق ممکن است تخلفات دیگر موضوع این دستورالعمل توسط مدعا علیه یا همکاران او رخ داده باشد که مورد بررسی و تحقیق قرار خواهد گرفت.

ماده ۴-۱۱: هیات رسیدگی پس از اتمام مراحل بررسی و تحقیق گزارش کاملی از مراحل بررسی و تحقیق را جهت ارسال به هیات های انتظامی هیات علمی، کارکنان و کمیته انضباطی دانشجویان تهیه می نماید. این گزارش شامل موارد زیر خواهد بود:

۱. آیا فرد مدعا علیه مرتکب تخلف پژوهشی شده است یا خیر
۲. تعیین نوع تخلف براساس بخش تعاریف
۳. فریبکارانه و عمدی بودن تخلف

۴. جزئیات اقداماتی که برای بررسی و تحقیق صورت گرفته و مدارکی که جهت بررسی استفاده شده است
۵. مشروح دفاعیات مدعا علیه و اعتراض او به گزارش ها
۶. جزئیات تمامی مساعدت ها و کمک هایی که مدعا علیه از منابع مختلف برای انجام پژوهش دریافت نموده است.

د: اعتراض به نظر هیات بررسی و تحقیق

ماده ۱۲-۴: رئیس هیات بررسی و تحقیق باید گزارش نهایی بررسی و تحقیق شامل تمامی مراحل از وصول گزارش و نظر هیات بررسی و تحقیق و تصمیم نهایی هیات بررسی و تحقیق را تهیه نموده و به مدعی و مدعا علیه ابلاغ نماید.

ماده ۱۳-۴: در صورتیکه مدعی و یا مدعا علیه به گزارش هیات رسیدگی اعتراض داشته باشند حد اکثر ظرف سه هفته از دریافت گزارش بررسی و تحقیق، اعتراض خود را بصورت مکتوب و با ذکر دلایل کافی به رئیس هیات بررسی و تحقیق ارائه نماید.

تبصره ۱: ارائه مدارک جدید در دفاع از خود توسط هر یک از طرفین بلامانع است.

ماده ۱۴-۴: رئیس هیات بررسی و تحقیق با دریافت اعتراض مدعی یا مدعا، اعضای جدیدی را به عنوان هیات بررسی و تحقیق تجدید نظر تعیین کرده و اعتراض ها را مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۱۵-۴: رئیس هیات رسیدگی به تخلفات پس از تکمیل تحقیقات و رسیدگی به اعتراض ها توسط کمیته اخلاق، گزارش نهایی رسیدگی را تهیه نموده و در صورتیکه مبنی بر احراز تخلف پژوهشی باشد حسب مورد به هیات های انتظامی سه گانه شامل هیات تخلفات اعضای هیات علمی، کارکنان، و دانشجویان ارسال می نماید. در صورت رد شکایت گزارش پرونده وی را بایگانی نماید. این اعلام نظر باید به مدعی و مدعی علیه نیز اطلاع داده شود.

و: تصمیم گیری و صدور حکم

ماده ۴-۱۶: هیئت های، انتظامی رسیدگی به تخلفات اعضای هیات علمی، رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان، و کمیته انضباطی دانشجویان پس از دریافت گزارش هیات بررسی و تحقیق در مورد تخلف پژوهشی تصمیم گیری کرده و رای نهایی را صادر می کند و جریمه متناسب با تخلف را تعیین می کند.

ماده ۴-۱۷: هیات ها و کمیته فوق الذکر در صورتی که تحقیقات را ناکافی تشخیص دهند، می توانند بررسی های تکمیلی را انجام داده و یا مجدداً گزارش را به هیات رسیدگی عودت داده و در خواست نمایند در خصوص موارد تعیین شده تحقیقات بیشتری صورت گیرد.

ماده ۴-۱۸: در صورتیکه مدعی و مدعا علیه به تصمیم هیات ها و کمیته مذکور در ماده ۴-۱۶ بدوی اعتراض داشته باشند، بر اساس آئین نامه و مقررات همین هیات ها اعتراض آنها جهت رسیدگی به هیات تجدید نظر ارجاع خواهد شد.

ماده ۴-۱۹: در صورتیکه مدعا علیه به گزارش هیات های بررسی و تحقیق اعتراض داشته باشد، هیات تجدید نظر می تواند از اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی در وزارت بهداشت در خواست نماید گزارش هیات های بررسی و تحقیق را بررسی نموده و نسبت به مفاد آن اعلام نظر نماید.

ماده ۴-۲۰: اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی تمام مدارک و گزارش های هیات های بررسی و تحقیق دانشگاهها و همچنین اعتراض مدعی علیه را مورد بررسی قرار خواهد داد و در صورت لزوم اطلاعات برای تحقیقات بیشتر اقدام خواهد نمود. نتیجه بررسی ها جهت تصمیم گیری به هیات تجدید نظر ارسال خواهد شد.

ماده ۴-۲۲: در صورتیکه مجازات پیشنهاد شده شامل تذکر شفاهی، تذکر کتبی و یا توبیخ کتبی باشد، رئیس دانشگاه یا موسسه می تواند بدون نیاز به ارسال پرونده به هیئت های، انتظامی اعضای هیات علمی یا رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان یا کمیته انضباطی دانشجویان یکی و به پیشنهاد هیات رسیدگی به تخلفات یکی از بند های ۱، ۲ و ۳ مربوط به مجازاتهای انتظامی تصریح شده در تبصره ماده ۸ قانون مقررات اعضای هیات علمی^۱ را برای مدعی مذکور در نظر بگیرد.

ماده ۴-۲۳: رای صادره توسط هیئت های، انتظامی اعضای هیات علمی یا رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان یا کمیته انضباطی دانشجویان مانع از رجوع محکوم علیه به سایر مراجع قانونی ذیربط نخواهد بود.

^۱ این موارد شامل موارد زیر می باشد ۱. احضار و اخطار شفاهی ۲. اخطار کتبی با درج در پرونده ۳. توبیخ کتبی با درج در پرونده

ه) ملاحظات لازم در مورد مدعی و مدعا علیه

ماده ۲۴-۴: در صورتیکه معلوم شود گزارش ارسالی صحت نداشته و فرد از روی عمد و جهت اذیت گزارشی بر علیه فردی ارسال نموده است، گزارش موضوع توسط رییس هیئت بررسی و تحقیق به رییس دانشگاه ارسال می شود و اقدام انضباطی مناسب صورت می گیرد. ضمناً باید تمام تلاش های لازم صورت پذیرد تا خسارت های مادی و معنوی مدعا علیه به دلیل رسیدگی به پرونده مزبور جبران شود.

ماده ۲۵-۴: در صورتیکه در مراحل مختلف رسیدگی از اعتراض و شکایت خود صرف نظر نماید، هیات رسیدگی به تخلفات پژوهشی می تواند مراحل رسیدگی تا صدور رای نهایی و اجرای حکم ادامه دهد.

ماده ۲۶-۴: مدعی و مدعا علیه باید از زمان تصمیم رییس هیات بررسی و تحقیق نسبت به ادامه روند رسیدگی به پرونده تخلف از موضوع مطلع شود. مدعا علیه حق دارد از مراحل بررسی و تحقیق تخلف آگاه و از جزئیات آن مطلع شود. باید از ادعایی که به خاطر آن وارد مرحله بررسی و تحقیق می شود و یا هر ادعای جدیدیکه مطرح می شود آگاه شود. در موعد تعیین شده نسبت به گزارشات و تصمیمات اتخاذ شده اظهار نظر یا اعتراض نماید. نظرات او ضمیمه پرونده شده و بر اساس دستورالعمل مورد رسیدگی خواهد گرفت.

ماده ۲۷-۴: مدعی و مدعا علیه حق گرفتن وکیل قانونی و یا مشاور دارد. در صورت ارائه وکالت نامه رسمی دادگستری، وکیل می تواند بجای در جلسات رسیدگی بجای موکل خود شرکت پرونده وی را مطالعه و ابلاغ ها را به نشانی خود درخواست نماید. البته هیات بررسی و تحقیق در صورت نیاز می تواند مدعی یا مدعا علیه را در جلسات احضار نماید.

ماده ۲۸-۴: اگر مدعی یا مدعا علیه در مسیر بررسی و تحقیق به پرونده از سمت خود عزل شود استعفا دهد و یا به هرشکلی منفک گردد. تاثیری در مراحل بررسی و تحقیق نخواهد داشت.

ماده ۲۹-۴: در صورت فوت یا حجر مدعا علیه، و در صورت نیاز به اظهارات او بررسی و تحقیق متوقف می شود. در صورتیکه برای رسیدگی به شکایت نیازی به اظهارات مدعا علیه نباشد، رسیدگی به تخلف گزارش شده ادامه می یابد. تصمیم در این موضوع به عهده رییس هیات بررسی و تحقیق می باشد

فصل پنجم: جریمه تخلفات پژوهشی

ماده ۱-۵: هیات بررسی و تحقیق می تواند پس از نتیجه گیری جریمه مناسب را در انتهای گزارش ارسالی به هیئت های، انتظامی رسیدگی به تخلفات اعضای هیات علمی، رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان، و کمیته انضباطی دانشجویان پیشنهاد نماید و هیات های مذکور جریمه های ذکر شده در قوانین و مقررات تصریح شده در مقررات انتظامی اعضای هیات علمی، رسیدگی به تخلفات کارمندان و کمیته انضباطی دانشجویان که از توبیخ شفاهی تا اخراج از دانشگاه و یا موسسه و انفصال دائم از خدمات دولتی برای متخلف در نظر خواهند گرفت.

تبصره ۱: در موارد تخلفات پژوهشی فصل اول دستورالعمل که بسیار شدید ارزیابی می شوند، باید جریمه مناسب و بیش از توبیخ کتبی با درج در پرونده برای متخلف در نظر گرفته شود.
ماده ۲-۵: علاوه بر اقداماتی که توسط هیات های انتظامی اعضای هیات علمی و رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان، و کمیته انضباطی دانشجویان صورت خواهد گرفت، هیات بررسی و تحقیق می تواند جریمه های زیر به تناسب موضوع از مراجع ذیربط در دانشگاه/موسسه تقاضا نماید:

- الف) خارج کردن مقاله و مقالاتی که از تحقیقاتی بر اساس تخلف صورت گرفته است توسط مجله و اعلام آن در مجله
- ب) توقف فرد متخلف از ادامه همکاری در پروژه های تحقیقاتی با مدت معلوم توسط شورا یا شوراهای پژوهشی مرتبط
- ج) در نظر گرفتن ناظر مستقیم بر فعالیتهای تحقیقاتی بعدی متخلف با مدت یک الی سه سال توسط شورا یا شوراهای پژوهشی مرتبط
- د) جبران خسارت وارد شده به بیماران، حمایت کننده مالی و امکانات دولتی مطابق قوانین موجود
- و) کم کردن نمره پایان نامه و یا تکرار پایان نامه با موضوع جدید در صورتی که تخلف در پایان نامه دانشجوی رخ داده باشد توسط معاونت آموزشی دانشگاه یا موسسه مرتبط
- ه) اعلام عمومی تخلف صورت گرفته توسط فرد در دانشگاه، موسسه و یا مرکز تحقیقاتی
- ه) رئیس دانشگاه می تواند از هیات ممیزه دانشگاه بخواهد، پرونده ارتقای متخلف از ۱ الی ۳ سال به تعویق بیفتد.

فصل ششم : اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی

ماده ۱-۶: وظایف اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی

۱. سیاستگزاری در خصوص ارتقاء استانداردهای پژوهشی کشور و نحوه پیشگیری از بروز تخلفات پژوهشی کشور
۲. نظارت بر عملکرد هیات های رسیدگی به تخلفات پژوهشی دانشگاهی و بررسی گزارشات ارسالی
۳. مشاوره و ارائه برنامه های آموزشی هیات های بررسی و تحقیق دانشگاهها/موسسات
۴. رسیدگی اعتراضات مربوط به گزارشهای هیات های بررسی و تحقیق دانشگاهها/موسسات
۵. بررسی و تحقیق به موارد تخلف پژوهشی دانشگاهها بر اساس درخواست دانشگاهها
۶. رسیدگی به گزارشات و تخلف های پژوهشی مربوط به رئیس و معاونین دانشگاهها/موسسات و یا کارکنان بخشهای ستادی وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی
۷. تهیه و تدوین گزارش سالانه فعالیتهای اداره مرکزی و هیأت های منطقه ای بررسی و تحقیق
۸. گزارش آماری موارد و فعالیتهای مربوط به تخلفات پژوهشی کشور

ساختار اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی

ماده ۲-۶: اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی علوم پزشکی در معاونت پژوهش و فن آوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی تشکیل می شود.

ماده ۳-۶: ساختار اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی علوم پزشکی شامل افراد زیر می باشد:

- رئیس اداره بررسی و تحقیق تخلفات پژوهشی
- اعضای هیات بررسی و تحقیق

۴-۶: رئیس اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی به پیشنهاد معاون تحقیقات و فن آوری و با حکم وزیر بهداشت و آموزش پزشکی انتخاب میشود و اعضای هیات بررسی توسط رئیس دفتر مرکز بررسی و تحقیق انتخاب می شوند

تبصره ۱: اعضای هیات بررسی و تحقیق بر اساس موضوع تخلف پژوهشی و و ممکن است ثابت نباشند.

تبصره ۲: در صورت نیاز، رئیس هیات رسیدگی به تخلفات پژوهشی می تواند از یک حقوقدان برای شرکت در جلسات دعوت به عمل آورد.

تبصره ۳: در مواردی که مدعا علیه از بانوان باشد، بهتر است حداقل یکی از اعضای هیات بررسی و تحقیق از بانوان انتخاب شود.

تبصره ۴: بر اساس نوع تخلف صورت گرفته و موارد تخلف از کدهای اخلاقی حفاظت از آزمودنی های انسانی، رئیس هیات می تواند از اعضای کمیته کشوری اخلاق برای بررسی و تحقیق دعوت به عمل آورد.

ماده ۴-۶: نتیجه بررسی و تحقیق هیات تصمیم گیری و صدور رأی نهایی به دانشگاه و یا سازمان مدعا علیه ارسال می شود تا طبق مقررات مورد پیگیری و اقدام لازم قرار گیرد.

تبصره ۱: در صورتی که موضوع بررسی و تحقیق رسیدگی به گزارشات و تخلف های پژوهشی مربوط به رئیس و معاونین دانشگاهها/موسسات و یا کارکنان بخشهای ستادی وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی باشد، نتیجه بررسی و تحقیق جهت اقدام لازم به هیئت انتظامی مرکزی رسیدگی به تخلفات اعضای هیئت علمی و یاهیئت مرکزی رسیدگی به تخلفات کارکنان ارسال خواهد شد.

1. 2. 3.

تبصره ۲: اصول و نحوه رسیدگی به تخلفات پژوهشی در اداره مرکزی رسیدگی به تخلفات پژوهشی مشابه هیئت های منطقه ای بررسی و تحقیق خواهد بود .

